

ŠKOLSTVÍ

NEJOBLÍBENĚJŠÍ UČITELKOU JE PAVLÍNA KOPÁČIKOVÁ

Vítězka ankety o nejoblíbenějšího učitele Zlatý Ámos Pavlína Kopáčiková učí v Základní škole Vacov na Šumavě. Do soutěže ji přihlásili její čtvrtáci. Na královnu českých učitelů ji korunoval ministr školství Robert Plaga.

Porota složená ze zástupců žáků finálových škol zvolila Dětským Ámosem 2019 Jiřího Palána z Větrného Jeníkova. Na základě hlasování diváků programu ČT: D byla Ámosem sympatákem vyhlášena Pavla Strýčková ze ZŠ Kunovice, která navíc získala titul Ámos matikář. Partneři ankety zvolili Ámosem fyzikářem Josefa Hylského z gymnázia v Dobrušce. Ámosem chemikářem se letos stal Petr Curko ze ZŠ Horažďovice a Ámosem

češtinářem Šárka Mandincová ze ZŠ Václava Talicha Most. Petr Provazník z pražské Akademie řemesel získal zvláštní cenu poroty.

Finále ankety mělo už tradičně bouřlivou atmosféru. Moderátor soutěžního klání, známý tanečník a choreograf Jan Onder, hned při úvodní znělce roztančil celé hlediště i jeviště. Šest soutěžících pak čekalo několik úkolů. Předně museli natočit krátké video, kde představili

sebe i svou školu. Jako druhý úkol je čekalo složení krátké rýmovačky, kde museli použít čtyři slova – Ámos, škola, žák a školník. Poté učili všechny v sále něčemu ze svého předmětu a nakonec předvedli společnou scénku se svými žáky.

Čtvrtáci Pavlíny Kopáčikové o ní říkají, že díky ní milují matematiku a tělocvik. Podle nich je moc milá, pečlivá, umí naslouchat a je výborná sportovkyně. Nezkazí žádnou legraci. Na konci roku každému udělá knížku s fotografiemi a vzpomínkami na společně prožité chvíle. A také pro děti připravuje karneval. Mimochodem, letos byla za prskavku.

„Jsem rád, že můžeme ukázat, že v našich školách učí bezvadní učitelé, kteří umí žáky nejen učit a motivovat, ale i bavit,“ říká Slávek Hrzal, zakladatel ankety a současný školní ombudsman.

Učitele, kteří zvítězili v krajských kolech ankety Zlatý Ámos, přijal prezident republiky Miloš Zeman. Z původně půlhodinového setkání se stala více než hodinová debata o současných problémech školství. Miloše Zemana zajímalo, co si skutečná elita národa, jak přítomné učitele nazval, myslí o odměňování pedagogů a také o výuce moderních dějin.

Karla TONDLOVÁ

ZÁPISNÍK

Miliony pro školy

Ministerstvo vnitra pro letošní rok rozdělilo 27,6 milionu korun na posílení zabezpečení škol, úřadů a veřejných prostranství. Peníze dostanou kraje, které si požádaly o dotace na neinvestiční opatření ke zvýšení odolnosti měkkých cílů vůči závažným násilným hrozbám. **čtk**

Nejlepší ředitel

Nejlepším ředitelem školy pro školní rok 2018/2019 se stal Jiří Vymětal, který vede Základní a mateřskou školu ve Svatoplukově ulici v Olomouci. Výsledky prvního ročníku ankety Ředitel roku, jejímž cílem je ocenit práci ředitelů škol, vyhlásila společnost Tutor. **čtk**

Valašská rallye

Netradičního startéra měl letos první díl mistrovství České republiky v automobilových soutěžích Valašská rallye. První jezdeck vyslal na trať Filip Hradil z osmé A ze základní školy Křižná, jenž uspěl v soutěži pro děti věnované bezpečnosti silničního provozu. **čtk**

TÝDENÍK ŠKOLSTVÍ

Vydává: Dictum, s. r. o., Senovážné nám. 23, 110 00 Praha 1.

Šéfredaktorka: Ing. Zlata Štásková
staskova@tydenik-skolstvi.cz, tel.: 774 824 006

Inzerce a předplatné:

mullerova@tydenik-skolstvi.cz, tel.: 774 739 484
Ročník 27. Za rok vychází 40 čísel, celoroční předplatné tištěné podoby 1420 Kč, elektronické verze 940 Kč, na předplatne@tydenik-skolstvi.cz nebo www.tydenik-skolstvi.cz. Nevýžádané rukopisy a fotografie se nevracejí.

Vyrábí TRIANGEL a.s.

Rozšiřuje Česká pošta, s. p., Postservis. Podávání novinových zásilek povoleno Ředitelstvím pošt v Praze č. j. NP 3160/1994. ISSN 0862-9641. MK ČR E 4861.

OPAKOVÁNÍ DOPLŇ:

„Máš opravdu divné názory, Vonásku. Ze školy tě za ně vyloučit nemůžu, dostaneš jenom pětku z dějepisu!“

KRESBA: MILAN KOCMÁNEK

PĚTINA UČITELŮ BEZ UVADĚJÍCÍHO UČITELE

Pětina mladých učitelů podle výzkumu Národního institutu pro další vzdělávání začíná praxí bez uvádějícího učitele, mnozí také bez adaptačního plánu, který by jim začátky usnadnil. Má to vliv na jejich setrvání v konkrétní škole a ve školství obecně. Uvedli to odborníci při představování projektu Systém podpory profesního rozvoje učitelů a ředitelů. Loni absolvovalo pedago-

gické fakulty asi 5 000 lidí. V současnosti do škol nenašou zhruba polovina absolventů oboru učitelství. O případném odchodu ze školy či školství uvažuje asi 12 procent nových učitelů. Pokud systém nefunguje, až dvojnásobek.

Uvádějícího učitele školy většinou vybírají podle blízké aprobace. V mateřských školách je učitel přidělený nováčkovi v 70 procentech, na prv-

ních stupních základních škol v 83 procentech a na druhém stupni až v 90 procentech. Více než polovina začínajících učitelů podle výzkumu potřebuje poradit s kázeňskými problémy, vedením školní dokumentace a kolem 40 procent s hodnocením žáků. Kolem třetiny z nich tápe v práci se žáky se speciálními potřebami nebo komunikaci s rodiči. **čtk**

STUDIUM NEDOKONČÍ AŽ TŘETINA STUDENTŮ

Bakalářské studium na českých vysokých školách nedokončila v posledních letech víc než třetina studentů. Zhruba čtvrtina studentů předčasně odešla z magisterského studia. V navazujícím magisterském studiu neuspělo 15 procent posluchačů. Údaje o neúspěšnosti před-

stabil končící rektor Masarykovy univerzity v Brně Mikuláš Bek. Výsledky zachycují počty lidí, kteří začali poprvé na vysoké školy chodit v roce 2010 a do konce roku 2017 studia nedokončili.

„Téma neúspěšnosti je pořád v českém akademickém prostře-

dí vnímáno jako poměrně nevýznamné. Má ale rozměr ekonomický, dochází ke škodám. Vysoké školy drží kapacity poslucháren a učitelů, kteří nejsou efektivně využiti. Studenti ztrácejí rok života a mohli by přitom studovat to, co je pro ně vhodnější,“ uvedl M. Bek. **čtk**

FIKTIVNÍ FIRMY ŽÁKŮ STŘEDNÍCH ŠKOL

Nejen představit podnikatelský záměr, ale i obchodovat a vést společnost jako v reálném životě musí umět žáci středních a vyšších odborných škol, kteří si založili fiktivní firmy. Na pětadvacátém ročníku mezinárodního veletrhu fiktivních firem, který mimo jiné také po-

řádali sami žáci prostřednictvím své fiktivní firmy Antre, se snažili zaujmout potenciální obchodní partnery i veřejnost. Veletrh byl vyvrcholením celoročního úsilí žáků ze zhruba stovky škol, které se do projektu zapojily.

Na veletrhu na Výstavišti

v pražských Holešovicích se představilo 118 fiktivních firem z deseti států světa. Žáci v maximálně patnáctičlenných týmech museli zastat všechny profese, které firma potřebuje. Na veletrhu mezi sebou firmy soutěžily, ale také přímo obchodovaly. **nův**

DOBŘÍ KANTOR POTŘEBUJE SVOBODU

Květnový sjezd školských odborů se nezadržitelně blíží a už teď je jasné, že během jeho konání se bude živě diskutovat o mnoha záležitostech, kterými žije současné školství. A nejedná se zdaleka pouze o platy učitelů nebo o reformu jeho financování.

Nad řadou ne vždy pozitivních jevů se v našem rozhovoru zamýšlí předseda ČMOS pracovníků školství František Dobšík, který si stejně jako jeho kolegové z vedení odborů dobře uvědomuje, co všechno kantory trápí.

? Hodně se v současnosti upozorňuje na to, že ze škol odcházejí mladí, ale i zkušenější učitelé. A ne vždy je příčinou pouze nedostatečné finanční ohodnocení.

Statistiky uvádějí poměrně znepokojivé číslo, že asi 30 procent mladých kantorů odejde ze školství během čtyř let po nástupu. Vnímám to jako důsledek jejich nepřipravenosti na to, jak vypadá reálný život ve školách. Především nejsou připraveni na řešení konfliktů ve vztahovém čtverci učitel – žák – rodiče – vedení školy. Neumí je řešit a často se jim nedostane ani podpory od ředitelů a někdy ani od zkušenějších kolegů. Učitelům chybí solidarita, kterou mají mezi sebou třeba lékaři, nejsou zvyklí se vzájemně podporovat.

Tady vnímám jako jeden z našich úkolů, aby studenti pedagogických fakult získali nejen odborné zkušenosti, ale aby se jim dostalo rovněž praktické přípravy, jakéhosi vhledu do profese. Zároveň si tak začnou budovat potřebné profesní sebevědomí a hrdost, protože jen s nimi si pak dokážou stát za tím, co dělají a proč to dělají.

Osobně považuji za velmi dobrý projekt SYPO, který pomáhá mladým pedagogům

i jejich uvádějícím učitelům a přispívá k tomu, aby si od vstupu do školy mladí budovali profesní hrdost a učili se, jak správně reagovat v situacích, na které je sebelepší studium nepřipraví.

? Měl by se ve školách poskytnout prostor i lidem, kteří jsou odborníky v dané oblasti, ale nejsou profesionálními učiteli?

Z toho, co bylo řečeno, jednoznačně plyne, že v českých školách by měli učit profesionálové. Ostatně i rodiče požadují od učitelů profesionalitu, i když na druhou stranu mají někteří z nich pocit, že by se ve školách mělo učit podle nich. I proto jsem patřil mezi zastánce kariérního řádu, který byl především o profesním a profesním rozvoji. Věřím, že řada lidí se ho tak trochu bála, protože kladl vysoké nároky.

Učitelům chybí solidarita, nejsou zvyklí se vzájemně podporovat. Studenti pedagogických fakult musí získat odborné zkušenosti, ale rovněž praktickou přípravu, profesní sebevědomí a hrdost.

Ale jsem přesvědčen, že učitelé se mají a musí vzdělávat. Jinak nebudou moci čelit výzvám současného neustále se rozvíjejícího a měnícího se světa a okolí na ně bude pohlížet jako na zastánce starých metod a konzervativních řešení. A onen měnící se svět jim bude unikat mezi prsty.

? K celoživotnímu vzdělávání a osobnostnímu rozvoji potřebuje člověk ta-

FOTO: Jan ČEJCHAN

ké určitou míru svobody. Ta dnes ve školách často chybí.

Souhlasím s myšlenkou, že učitel je ve své podstatě

bevědomí. Pokud jím budou kantori disponovat, dokážou přesvědčit i ostatní o svém správném postupu. Ovšem k tomu, aby někoho přesvědčili, musí mít také prostor, ale ten bohužel v mnoha školách chybí. Zkušenosti od nás i ze zahraničí ukazují, že funkční je takový model, kde se učitelé a vedení shodnou na společném postupu, na tom, jak budou učit. Jistěže vždycky bude někdo, komu celková koncepce nebude vyhovovat, ale tak je to vždycky. Ale varianta, kdy ředitel považuje školu za jakési své středověké léno, kterému hodlá neomezeně vládnout, k dobré atmosféře určitě nepřispěje.

? Učitelé jsou vystaveni některým formám diskriminací a obtěžování, případně i zvýšenému stresu na Pokračujte na straně 4...

svobodné povolání, stejně jako umělec. To, že někdy učí jinak než většina kolegů, že hledá jiné cesty, neznamená, že učí hůř. Některým lidem ale chybí nadhled a hned se proti těmto kolegům staví, často i ve chvílích, kdy by je měli spíše podpořit a pomoci jim přesvědčit okolí o správnosti jejich postupu.

To se ale vracím k onomu potřebnému profesnímu se-

MEZINÁRODNÍ SUMMIT UČITELSKÉ PROFESE

Summit umožňuje setkání ministrů školství jednotlivých zemí, zástupců odborů a specialistů na vzdělávání, aby společně debatovali o vzdělávacích politikách, možných reformách a podobách různých systémů školství.

Tento rok byl summit uspořádán pod záštitou Ministerstva školství a kultury Finska, Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj a mezinárodní organizace Education

International. Českou republiku zastupovali náměstek ministra Václav Velčovský, Stanislav Štech a za ČMOS pracovníků ve školství Gabriela Tlapová a František Dobšík.

„Jednání na této úrovni a jeho výsledky beru jako potvrzení závazků vlády obsažené v programovém prohlášení vlády,“ řekl po konferenci předseda školských odborů.

Hlavní motto letošního summitu bylo Budoucnost učení a vzdělávání. Diskuze a jednání summitu byly rozděleny do třech podtémat:

1. Společné vedení. Téma rozebíralo možnosti přístupu k vedení škol, opatření, která mohou vést k posílení strategického vedení škol, možnosti spolupráce v této oblasti a výzvy, kterým otázka vedení škol čelí.

2. Budování silných základů skrze inovativní pedagogické přístupy a strategie. Poprvé v historii ISTP se pozornost zaměřila i na předškolní vzdělávání a výchovu. Diskuze rozebírala možnosti inovativních metod a pedagogických

přístupů, které mohou přispět k procesu vzdělávání a rozvoje dětí.

3. Směrem k udržitelným školám. Diskutovalo se o udržitelnosti škol a systému školství v širokém slova smyslu. Udržitelnost učitelé profese s ohledem na nízkou atraktivitu povolání, stárnutí učitelé populace a otázku nízkého platového ohodnocení učitelů a prostředky k jeho zvyšování zmínil v rámci debaty ve svém příspěvku i předseda školských odborů F. Dobšík.

Gabriela TLAPOVÁ

SEZNÁMENÍ S OBSAHEM KOLEKTIVNÍ SMLOUVY

Mají být zaměstnanci seznámeni s obsahem kolektivní smlouvy? Pokud ano, jakým způsobem a platí to i pro nečleny odborů?

§ V § 29 zákoníku práce se stanoví: Smluvní strany kolektivní smlouvy jsou povinny s obsahem kolektivní smlouvy seznámit zaměstnance nejpozději do 15 dnů od jejího uzavření. Za-

městnavatel je povinen zajistit, aby byla kolektivní smlouva přístupná všem jeho zaměstnancům.

Zákoník práce stanoví povinnost smluvním stranám kolektivní smlouvy, to je zaměstnavateli i odborové organizaci, seznámit ve stanoveném termínu zaměstnance s jejím obsahem. Právo na seznámení se s obsahem kolektivní smlouvy mají všichni zaměstnanci bez ohledu na členství v odborech. Seznamovací povinnost platí i pro pří-

pad změny kolektivní smlouvy. Konkrétní postup a způsob informování zaměstnanců je vhodné sjednat přímo v ní. Zaměstnavatel má také povinnost zajistit přístupnost kolektivní smlouvy pro zaměstnance, aby se s ní v případě zájmu mohli opakovaně seznámit a ověřit si svá práva. Neznámá to, že každému zaměstnanci musí být předán výtisk smlouvy. O tom, kde ji lze vyhledat, by měli být zaměstnanci informováni.

Vít BERKA

...pokračování ze strany 3 pracovišti. Vy nechcete tento problém přehlížet.

Určitě cítíme nutnost učinit nějaké kroky. Nejedná se ovšem o jednoduchou záležitost. Určitá cesta vede přes dlouhodobý tlak na ústavní činitele, aby se učitel stal veřejnou, a tedy do jisté míry chráněnou osobou. Nejdále jsme v tomto bodě došli v jednání s bývalou ministryní školství, kdy se vyjednávalo i s ministerstvem spravedlnosti. Bohužel současného ministra škol-

ství jsme zatím nepřesvědčili, že je nutné nějak na diskriminaci učitelů reagovat. Na druhou stranu z pozice veřejného činitele zase plynou přísnější sankce, i proto vnímáme tohle téma jako jedno z hlavních pro sjezdová jednání.

Druhou věcí je pochopitelně prevence, aby se učitelé naučili předcházet krizovým situacím. Takový trénink by měl být součástí přípravy na povolání na vysokých školách. Je to pochopitelně také o komunikaci s řediteli škol. Z terénu dobře

víme, že často nemají učitelé u vedení podporu, protože to ustupuje rodičům a zřizovatelům.

Jak budete na sjezdu reagovat na určitý nezájem mladých o činnost v odborech?

Mladé by měli oslovovat jejich vrstevníci, proto jsme rádi, že se toho ujala naše sekce mladých, která připravila projekt pro své kolegyně a kolegy, ale také pro studenty pedagogických fakult. Jde nám o oslovení cílené, například formou

besed, pokud o ně bude zájem, a také prostřednictvím sociálních sítí, které jsou pro tuto generaci nezbytnou součástí života. Na sjezdu už budeme znát první ohlasy, protože všechny zmíněné aktivity se rozjely právě v těchto týdnech.

Romana SLANINOVÁ

Poznámka: Aktuální program květnového sjezdu ČMOS PŠ se po zpracování posledních aktualizací objeví v nejbližších dnech na www.skolskeodbory.cz.

MLADÍ UČITELÉ – OHROŽENÝ DRUH?

FOTO: Alena TUČÍMOVÁ

Být učitelem není lehké. A už vůbec není snadné být začínajícím učitelem. Je totiž vystaven těžkým zkouškám, v nichž mnohý neobstojí a odejde do jiného oboru. Ne vždy je to jenom kvůli lepšímu finančnímu ohodnocení.

Současné pedagogické fakulty, alespoň ty kvalitní, jsou schopny studentům nabídnout výbornou průpravu, pokud se týče jejich zvoleného oboru. Ale stále pokulhávají v praktické přípravě. Na druhou stranu, sebelépe vedená praxe není skutečnou výukou a to, co na mladého učitele tváří v tvář žákům, ale také například rostoucí byrokracie čeká, ukáže až každodenní práce ve škole.

Návrat k vyzkoušenému

Začínající učitel zkrátka potřebuje podporu zkušenějších kolegů i ředitelů. Jenže i oni mají své práce až nad hlavu a v řadě škol vlastně neexistuje funkční systém podpory a osoba uvádějího učitele existuje vlastně jen na papíře. Upřímně řečeno, i v tomto bodě se octlo naše školství v situaci, kdy se musí vrátit k tomu, co zde fungovalo dlouhá léta a co jsme za poslední desetiletí málem pohřbili: k promyšlené práci s uvádějíci i začínajícími pedagogy a také například k metodickým kabinetům.

Návrat k vyzkoušenému je přirozenou reakcí na hlasy, které se ze škol ozývají již delší dobu: učitelé i vedení potřebují v tomto bodě podporu. Jinak budeme stále sledovat od-

liv mladých pedagogů. Jednou z aktivit, která by mohla tomuto trendu zabránit, je Systém podpory profesního rozvoje učitelů a ředitelů (SYPO), který pracuje pod záštitou Národního institutu pro další vzdělávání. Definován je jako nová koncepce, která systematicky a komplexně podpoří odborný růst s dů-

Mladí lidé se cítí lépe ve školách, kde mají vytvořen proces uvádění nového učitele do praxe a kde mají zpracovaný adaptační plán. Pokud tento proces chybí, pak odejde až čtvrtina mladých učitelů.

razem na kvalitu, a to za pomoci metodických kabinetů na národní, krajské a vybrané oblastní úrovni. Stále konference ředitelů, podpory začínajících učitelů a transformace dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků.

Projekt zahájil institut v roce 2018, ukončen by měl být v roce příštím. Jako většina podobných projektů má za sebou dlouhé měsíce příprav, které zahrnují mimo jiné nezbytný průzkum terénu a statistické zhodnocení získaných informací. V současné době se dostal do pilotní fáze, kdy je ověřován na 34 školách a více než tři stovky

škol jsou zapojeny do vzdělávání začínajících učitelů podporovaného projektem SYPO.

Nejlépe v mateřinkách

V minulých dnech prezentoval NIDV výsledky studie, která zmapovala postoje a potřeby nejen začínajících kantorů, ale také uvádějího učitelů a osob odpovědných za proces uvádění, což bývají nejčastěji ředitelé. Do šetření se zapojilo 445 začínajících učitelů, 368 uvádějího učitelů a 517 ředitelů ze 727 škol od mateřské až po střední.

mladé učitelky většinou spolupracují velmi úzce se staršími kolegyněmi, což je dáno i charakterem práce v tomto stupni škol. Jsou tak motivovány k tomu, aby k sobě hledaly cestu a předávaly si zkušenosti, protože vědí, že se to vyplatí oběma stranám.

Z těch škol, na kterých dochází k formálnímu přiřazení uvádějího učitele, přibližně v polovině případů (51,9 %) se tak děje na dobu jednoho roku a v 16,7 procenta na dobu dvou let. Co se pak týče toho, zda jsou uvádějíci učitelům za uvádění poskytovány nějaké výhody, podle necelé poloviny (46,3 %) odpovědných osob dostávají uvádějíci učitelé odměnu. Ve 38,9 procenta případů odpovědné osoby uvedly, že uvádějíci učitelům nejsou poskytovány žádné výhody. V 16,7 procenta případů byla pak zmíněna výhoda v podobě příplatku.

Jak vypadá podpora

Osoby odpovědné za proces uvádění v ZUŠ byly v rámci studie dotazovány na oblasti, ve kterých jejich školy nabízejí svým učitelům podporu v jejich profesním rozvoji. Pro všechny učitele ve škole bez ohledu na délku praxe jsou nejčastěji pořádanými pravidelnými poradami učitelského sboru, kde může každý přinést svá témata a své dotazy (91,6 %) a je podporováno sdílení zkušeností mezi kolegy navzájem (83,1 %).

Studie jednoznačně potvrdila, že mladí lidé se cítí lépe ve školách, kde mají vytvořen proces uvádění nového učitele do praxe a kde mají zpracovaný adaptační plán. Pokud tento proces chybí nebo nefunguje, pak z takových škol odejde až čtvrtina mladých učitelů.

Mladí jsou také zcela nepřipraveni na záplavu administrativy, která je s kantořinou bohužel spojena, a už vůbec ne na funkci třídního učitele.

Více informací najdete na www.projektsypos.cz.

Romana SLANINOVÁ

Na vaše otázky odpovídá právník

SOUSTAVNÉ PORUŠOVÁNÍ PRACOVNÍ KÁZNĚ

Jaký má být postup zaměstnavatele, pokud chce dát výpověď zaměstnanci pro soustavné méně závažné porušování pracovní kázně?

§ O soustavné méně závažné porušování pracovní povinnosti se jedná tehdy, dopustil-li se zaměstnanec nejméně tří porušení pracovní kázně, která nedosahují intenzity zvlášť hrubého nebo závažného porušení pracovních povinností, mezi nimiž je přiměřená časová souvislost; o soustavné porušování pracovní povinnosti z hlediska přiměřené časové souvislosti jde tehdy, navazuje-li jedno porušení pracovní povinnosti na druhé (další) tak (v časovém intervalu), že lze hovořit o sledu jednotlivých na sebe navazujících porušení pracovní povinnosti.

Povinnost písemně upozornit zaměstnance na možnost výpovědi z pracovního poměru zákoník práce ukládá zaměstnavateli, aniž by výslovně stanovil, při kterém porušení pracovní povinnosti má být upozornění provedeno, protože tzv. upozorňovací povinnost zaměstnavatele je dána v souvislosti s porušením pracovní povinnosti a protože účelem této povinnosti je, aby zaměstnanec věděl o následcích, jaké může mít jeho případné další porušení pra-

covní povinnosti. Je třeba dovodit, že zaměstnavatel – má-li být výpověď z pracovního poměru podle ustanovení § 52 písm. g) částí věty za středníkem zákoníku práce platným právním jednáním – musí alespoň jednou písemně upozornit zaměstnance na možnost výpovědi nejpozději při porušení pracovní povinnosti, které předcházelo dalšímu porušení pracovní povinnosti, po kterém následovala výpověď z pracovního poměru. Výpověď z pracovního poměru musí být podána nejpozději do uplynutí šesti měsíců od písemného upozornění zaměstnance na možnost takového rozvázání pracovního poměru.

Nelze souhlasit s názorem, že by upozornění na možnost výpovědi z pracovního poměru bylo vázáno toliko na vytýkání „méně závažného“ porušení pracovních povinností. Taková podmínka z ustanovení § 52 písm. g) zákoníku práce nevyplývá. Skutečnost, že se v souvislosti s upozorněním na možnost výpovědi z pracovního poměru běžně argumentuje tím, že se tak má stát nejpozději „při méně závažném porušení povinnosti z pracovního poměru“, vyjadřuje jen minimální míru intenzity porušení pracovních povinností. Zákoník práce takovou podmínku nestanoví (hovoří jen o souvislosti s porušením povinnosti, aniž stanoví též míru intenzity takového porušení).

Z rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 22. 8. 2017, sp. zn. 21 Cdo 3635/2016, který se týká problematiky uvedené v dotaze, byla vyvozena tato právní věta (publikovaná v časopise Práce a mzda č. 3/2018):

Je zcela na vůli zaměstnavatele, zda i při splnění všech předpokladů pro rozvázání pracovního poměru jednostranným úkonem k takovému kroku přistoupí, či nikoli. Znamená to, že i závažnější (vyšší intenzity) porušení pracovních povinností může zaměstnavatel (z různých důvodů) posoudit jako méně závažné. Stejně tak nelze zaměstnavatele nutit, aby nemohl využít méně přísného způsobu rozvázání pracovního poměru jen proto, že se zaměstnanec podle jeho názoru (i podle názoru soudu) dopustil závažnějšího (vyšší intenzity) porušení pracovních povinností.

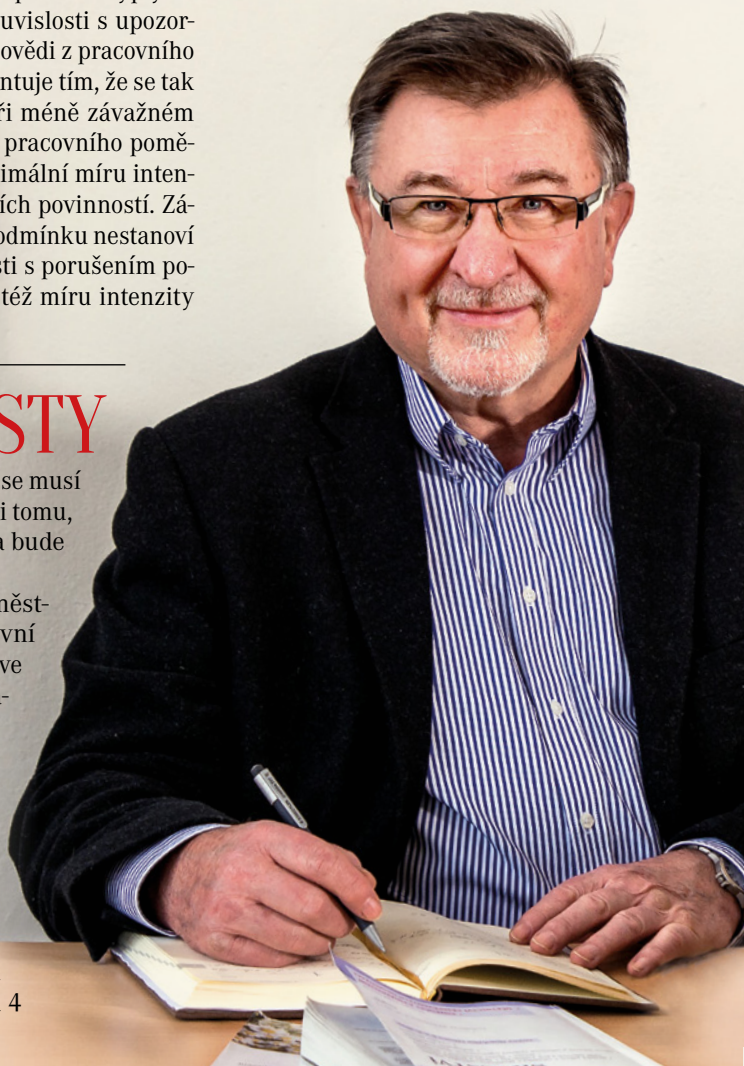
NÁSTUP PRACOVNÍ CESTY

Je možné, aby zaměstnavatel jako den nástupu na pracovní cestu určil den, na který připadá svátek?

§ V § 153 odst. 1 zákoníku práce je mj. stanoveno, že podmínky, které mohou ovlivnit poskytování a výši cestovních náhrad, zejména dobu a místo nástupu a ukončení cesty, určí předem písemně zaměstnavatel, který přitom přihlíží k oprávněným zájmům zaměstnance. Ze zákoníku práce ani jiných právních předpisů nevyplývá v tomto směru žádné omezení. Pokud se ve smyslu ustanovení § 42 odst. 1 zákoníku práce zaměstnavatel dohodl se zaměstnancem na tom, že ho může na dobu nezbytné potřeby vysílat

na pracovní cesty, pak se musí zaměstnanec podřídit i tomu, že jeho pracovní cesta bude začínat ve svátek.

Kdyby však měl zaměstnanec v rámci pracovní cesty vykonávat práci ve svátek, musí zaměstnavatel respektovat omezení obsažené v § 91 odst. 3 a 4 zákoníku práce a případně se na takovém výkonu práce se zaměstnancem dohodnout, pokud není možné výkon práce ve svátek nařídit (§ 91 odst. 3 a 4 zákoníku práce).

školských odborů Mgr. Ing. Vít Berka

NÁHRADA ŠKODY ZA ROZBITÉ BRÝLE

? Žákovi základní školy vznikla při hodině tělocviku škoda spočívající v rozbití brýlí. Při podání žádosti o náhradu škody nám (rodičům) bylo řečeno, že škola nemusí škodu na brýlích uhrazovat, protože nedošlo ke zranění žáka. Jaký má být správný postup?

§ V § 391 odst. 2 zákoníku práce se stanoví:

„Za škodu, která vznikla žákům základních škol a základních uměleckých škol při vyučování nebo v přímé souvislosti s ním, odpovídá právnická osoba vykonávající činnost dané školy; při výchově mimo vyučování ve školském zařízení nebo v přímé souvislosti s ní odpovídá za škodu právnická osoba vykonávající

činnost daného školského zařízení.“

Žáci základních škol patří do skupiny osob, na kterou se ve vymezených případech použije úprava odpovědnosti za škodu podle zákoníku práce, aniž se jedná o pracovněprávní vztahy. Náhrada škody vzniklé na věcech patřících žákovi není podmíněna tím, že musí zároveň dojít ke zranění žáka, tedy ke školnímu úrazu.

OSOBY S NÁROKEM NA DLOUHODOBÉ OŠETŘOVNÉ

? Které osoby mohou mít nárok na dlouhodobé ošetřovné z hlediska vztahu k ošetřované osobě?

§ Nárok na dlouhodobé ošetřovné má dle § 41a až § 41d zákona o nemocenském pojištění pojištěnec, který pečuje o osobu potřebující poskytování dlouhodobé péče v domácím prostředí. Dlouhodobou péčí se rozumí poskytování celodenní péče ošetřované osobě spočívající v každodenním ošetřování, provádění opatření spojených se zajištěním léčebného režimu stanoveného poskytovatelem zdravotních služeb nebo pomoc při péči o vlastní osobu ošetřované osoby (péči o vlastní osobu se přitom podle § 72a zákona o nemocenském pojištění rozumí zejména péče spojená s podáváním jídla a pití, oblékáním a svlékáním, tělesnou hygienou a pomocí při výkonu fyziologické potřeby). Potřeba dlouhodobé péče vzniká dnem propuštění ošetřované osoby z hospitalizace. Podmínkou nároku na dlouhodobé ošetřovné je příslušný vztah pojištěnce k ošetřované

osobě, tj. pojištěnec je manželem (manželkou) ošetřované osoby nebo registrovaným partnerem (registrovanou partnerkou) ošetřované osoby, příbuzným v linii přímé s ošetřovanou osobou nebo je její sourozenec, tchyně, tchán, snacha, zeť, neteř, synovec, teta nebo strýc nebo je manželem (manželkou), registrovaným partnerem (registrovanou partnerkou) nebo druhem (družkou) těchto osob (např. manželem neteře ošetřované osoby) - v případě druha (družky) je další podmínkou, že pojištěnec má s vyjmenovanými osobami

shodné místo trvalého pobytu, a to po dobu aspoň tří měsíců bezprostředně před vznikem potřeby dlouhodobé péče - nebo druhem (družkou) ošetřované osoby nebo jinou fyzickou osobou žijící s ošetřovanou osobou v jedné domácnosti; podmínkou přitom je shodné místo trvalého pobytu s ošetřovanou osobou, a to po dobu aspoň tří měsíců bezprostředně před vznikem potřeby dlouhodobé péče. Podmínky nároku na dlouhodobé ošetřování včetně výčtu osob jsou uvedeny v § 41a zákona o nemocenském pojištění.

SOUHLAS S DLOUHODOBÝM OŠETŘOVÁNÍM

? Zaměstnavatel není povinen udělit souhlas s nepřítomností v práci pro dlouhodobou péči o ošetřovanou osobu, pokud mu v tom brání vážné provozní důvody. Co se tím rozumí?

§ Možnost zaměstnavatele neudělit zaměstnanci předmětný písemný souhlas je uvedena v § 191a zákoníku práce. Pojem „vážné provozní důvody“ zákoník práce blíže nevymezuje, ale jsou uvedeny i v jiných souvislostech, např. § 241 odst. 2. K posuzování existence vážných provozních důvodů lze též ve vztahu k pracovnímu volnu za účelem

dlouhodobé péče alespoň částečně využít dosavadní judikatury Nejvyššího soudu. Z ní je možné vysledovat základní hlediska, která by měl zaměstnavatel při svém rozhodování zvažovat. Vážnými provozními důvody jsou takové, že vyhovění žádosti zaměstnance by znemožnilo, narušilo nebo vážně ohrozilo řádný provoz zaměstnavatele.

MATEMATIKA VYŽADUJE PÍLI A PRACOVITOST

Cílem pracovní skupiny pro rozvoj matematické gramotnosti je výměna zkušeností a odborných znalostí o metodách, pomůckách a postupech, které vedou k rozvoji matematické gramotnosti. O detailech projektu hovoříme s učitelkou matematiky z berounské základní školy Evou Chlumskou.

Co je cílem tohoto projektu?

Zvýšení kvality vzdělávání dětí a žáků do 15 let věku prostřednictvím spolupráce všech relevantních aktérů, strategického plánování a realizace společných vzdělávacích aktivit. Hlavním smyslem prvního jednání pracovní skupiny bylo seznámení se s projektem a jednotlivými členkami realizačního týmu, vytyčení hlavních priorit a návrhy na uskutečnění tematicky zaměřených seminářů, které by pomohly učitelům i široké veřejnosti.

Matematická gramotnost začíná být dost frekventovaným pojmem. Proč myslíte, že tomu tak je?

Myslím si, že většina učitelů se věnuje jak matematické, tak čtenářské gramotnosti velmi intenzivně, a to nejen při hodinách matematiky či českého jazyka. Současná doba

nabízí lidem mnoho lákadel a oni mnohdy sednou na lep zajímavým nabídkám, které je ale později přivedou do nemalých problémů. A právě proto cítím, že je potřeba u dětí rozvíjet vlastní myšlení a úsudek, aby se nenechaly v dospělosti svést na scestí půjček, zlevněných věcí a výhodných reklamních triků.

Co vás vede k tomu, abyste se matematické gramotnosti věnovala víc než jenom v běžných hodinách ve škole?

Pokud mám možnost působit i na někoho jiného, než jsou moji žáci, ráda ji využívám.

Matematická gramotnost by měla směřovat ke kritickému myšlení v souvislostech, vytvoření si vlastního názoru a nepodlehnutí všemu, co nám kdo navykládá.

Hlavní potenciál vidím ve spolupráci s rodinou. Pokud rodiče budou opět vnímat učitele jako odborníka, budou k němu přistupovat s úctou a důvěřovat mu, pak budou společně tahat za jeden provaz a žák, dítě, bude rychle stoupat výš po schodech vzdělání, bude do života vybaven smyslem pro zodpovědnost a s tím i související jistotou ve svůj vlastní názor.

Baví žáky matematika? Kdy ano a kdy ne?

Za léta strávená ve škole jsem si zvykla na to, že se nelze zavděčit všem a že každý má své priority. Z mého pohledu ale většinu dětí na prvním stupni matematika baví. Bohužel s přibývajícím náročností se zábava mění v dřinu a to pro mnoho současných dětí není. Vynaložit úsilí na zvládnutí slovní úlohy trochu bolí, tak to raději nedělají.

Jaký je váš názor na současnou výuku matematiky v základních školách?

Výuka matematiky je jako cokoli jiného. Je potřeba si uvědomit, že každý z nás něco zvládne levou zadní, u ně-

čeho se více zapotí. A pokud mi nejde matematika a chtěla bych ji lépe umět, musím i doma vynaložit nějaké úsilí, aby se mi dařilo. To přece platí obecně, ne jenom v matematice. Na scéně je již skoro deset let matematika podle prof. Hejného, která se často stává terčem kritiky. Je to škoda, protože žádná metoda nemůže za lenost žáků a rodiče si mnohdy tuto metodu berou jako alibi, proč jejich dítěte matematika nejde. Věřím, že si nejen učitelé, ale především žáci a jejich rodiče toto brzy uvědomí a s píli a pracovitostí se jistě dostaví i pozitivní přístup k tomto krásnému, leč náročnému předmětu.

Táňa PIKARTOVÁ

FOTO: Petr MERTA

FEJETON

NIC JINÉHO NEŽ UČIT S LÁSKOU

Spousta kolemjdoucích se zasněně usměje, potká-li v ulicích děti s kyticemi. Hned si také vybaví, co je za den. Buď konec školního roku, anebo březnový Den učitelů.

Možná si leckdo rázem vzpomene na to, jak i on nosil dárek svým vyučujícím – dárek s láskou pořízený coby projev vděku v období života, kdy byli kantoré hned po rodičích ti, kdo na něj měli největší vliv.

Vyjde-li iniciativa obdarovat svého pedagoga od dítěte, můžou být rodiče spokojeni. Jejich potomek je v dobrých rukou.

Je-li dítě přinuceno odevzdat aspoň kytičku, jde spíš o projev zdvořilosti rodičů, děkujících za snahu předat jejich děcku aspoň nějaké vědomosti. Poklona takto uvědoměným rodičům!

Na otázku, zda si po letech vybaví někoho z vyučujících, mi v Den učitelů většinou lidé bez zaváhání odpověděli kladně. Následovalo kantorovo jméno – třeba i od člověka, který studoval před desítkami let – a pár slov zdůvodnění: „Naučil. Byl přísný, ale spravedlivý. Měl rád svůj předmět

a vtáhl nás. Byl zábavný, ale měl autoritu. Věnoval se nám i po škole. Zajímal se o nás...“

Občas trvalo pár vteřin, než si tázající někoho vybavil, pak se rozzářil a vzpomínal. Nestalo se, že by si někdo nakonec nějakého pedagoga nevybavil. Pokaždé to byla vzpomínka na osobnost zapálenou pro to, co učila.

Aby byl vyučující oblíbený, nemusí vlastně dělat víc než učit s láskou. Platí to i pro ostatní profese. Odbytá práce je vidět, i když si to třeba dotyčný neuvědomuje. Lidé to

poznají. Školáci a studenti také.

Každý si ze své školy odnáší do života nejen vědomosti a třeba inklinaci k oboru, ale také vzor. Měl-li štěstí na spolehlivé, erudované pedagogy, bude totéž vyžadovat od druhých. Mít rád svého učitele tudíž není nic jiného než odezva. Dík za každý velký den, v němž potkáváme školáky a studenty s kyticemi pro ty, kdo je vybavili do světa dospělých nejen vědomostmi, ale i zásadami, a předali jim to s láskou. **Olina TÁBORSKÁ**

RODIČE JSOU V JANOVICÍCH VÍTANI

Základní škola Janovice je v poslední době úspěšná v mnoha oblastech. Dokladem toho je, že přibývá množství žáků, získali jsme nejedno ocenění v rámci kraje, sehnali zajímavé peníze v grantových výzvách. Na jedné straně jsou naše zdary, na druhé straně je schopnost prezentovat je. A z toho vyplývá jeden z cílů, které jsme si vytyčili pro tento školní rok: zvát rodiče více do školy, vtáhnout je do dění a informovat je, co vše a s jakým úspěchem se v naší škole děje.

V průběhu roku již proběhlo několik setkání, namátkově Zahradní slavnost, brigády na školní zahradě, která je budovaná za účelem výuky venku, a došlo i na spolupráci s rodiči při výuce. Naše poslední setkání proběhlo nedávno. Shledání se uskutečnilo ve stylu kavárničky pro rodiče a jejich děti s tématem: Učíme se prožitkem a v podnětném prostředí.

Naším cílem bylo ukázat rodičům naši výuku, která je postavená na principu objevování, hledání souvislostí, řešení problémů, diskuze aj. Dále jsme jim chtěli představit programy,

kteří ve škole děláme nebo se do nich pouštíme, jako je například Badatelé.cz, Učíme se venku nebo Globe. Do setkání se zapojilo mnoho učitelů, někteří rodiče i někteří žáci školy. Velkou posilou nám byly děti z druhé třídy, které se s nadšením zhostily role obsluhy a početnou rodičovskou obec vítaly kávou či čajem.

Naše dílna měla čtyři pilíře. První část byla věnována samotnému tématu prožitkového učení. Mluvili jsme o bezpečném prostředí pro žákovské učení i kreativě, která se dá rozvíjet v každém věku a podněcuje přemýšlení v souvislos-

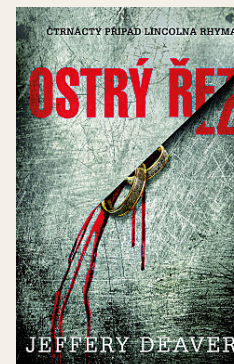
tech. Následovala ukázka lekce pro první stupeň, kde si Lenka Ševčíková s rodiči vyzkoušela lekci o pavoukovi. Ukázala jim, jak využívá badání a čtenářskou gramotnost ve své výuce a jak pak dokáže s žáky své učení využít v terénu naší zahrady. Další byla lekce s názvem Bitvy na tváři Země s Monikou Olšákovou. Zde rodiče přemýšleli o tom, který sochař naši planetu tvořil, jaká byla jeho činnost, jak ovlivnil reliéf povrchu planety. Rodiče si vyzkoušeli práci s mapou a vytvořili vrásu. Na závěr jsme diskutovali o tom, jaké jsou výhody takovéto výuky pro žáky.

Monika OLŠÁKOVÁ

Ostrý řez

JEFFERY DEAVER

Lincoln Rhyme a Amélie Sachsová se vrací z Itálie ve chvíli, kdy v New Yorku řadí vrah. Pronásleduje čerstvě zasnoubené páry a zabíjí je ve chvíli, kdy se v klenotnictví chystají koupit snubní prsteny. Ze symbolu budoucnosti se ve vrahově podání stává symbol zmaru a smrti. Rhyme se Sachsovou musí začít konat. Můžou se spolehnout na podporu newyorské policie i na vlastní kriminalistické zkušenosti, ale zjišťují, že to možná nebude stačit. Více na www.dominoknihy.cz.

SVÁTEK OSLAVÍ ŠKOLNÍ ZAHRADY

České školy se mohou letos v květnu již podruhé připojit k celosvětové kampani Měsíc školních zahrad, která chce upoutat širší pozornost ke školním zahradám, hřištím a dvorkům. Záměrem této iniciativy je, aby se prostředí venku stalo nedílnou součástí života pedagogů i jejich žáků. „Chceme povzbudit školy a učitele, aby s dětmi aktivně trávili čas venku a objevili pestré možnosti, které jim venkovní prostředí na-

bízí k výuce, odpočinku i setkávání,“ vzkazují Nadace Proměny Karla Komárka, vzdělávací centrum Tereza a střediska ekologické výchovy Chaloupky a Lipka, partneři Měsíce školních zahrad v České republice.

Význam školních zahrad pro zdravý rozvoj dětí celosvětově roste. Okruh míst, kde se mohou děti mimo školu volně pohybovat, se totiž za posledních sto let značně zúžil. Z rozsáhlého výzkumu České děti venku, který

v roce 2016 realizovala Nadace Proměny Karla Komárka, navíc vyplývá, že český školák stráví

ve všední den na internetu, dvapůlkrát více času než venku.

Petra HRUBOŠOVÁ

NEOBSAZENÉ ZÁKLADNY EXOD 2019 – NABÍZÍME DOSUD VOLNÁ MÍSTA...

EZ číslo	název	termín	přihláška - kontakt
4	Toulky Kladenskem a Slánskem	8.–14. 7.	Jiří Sixta – mobil: 607 557 296, e-mail: oros.beroun@seznam.cz
7	Český kras a Křivoklátsko	2.–8. 8.	Jiří Sixta – mobil: 607 557 296, e-mail: oros.beroun@seznam.cz
13	Prachatice – brána Šumavy	13.–20. 7.	Vladimír Filip – mobil: 603 990 572, e-mail: filip.vl@seznam.cz
19	Novoborsko – přírodní krásy Lužických hor	1.–9. 7.	Hana Macelová – mobil: 607 603 437, e-mail: h.macelova@seznam.cz
23	Polička	3.–10. 8.	Božena Šifnerová – mobil: 603 353 167, e-mail: bsifner@atlas.cz

DÍKY KNIHÁM SI TVOŘÍM VLASTNÍ SVĚT

Dřív byla moderátorka a dramaturgyně Lenny Trčková spojována převážně s hudbou. V posledních letech se ale věnuje své další velké lásce – knihám a podpoře čtení. S projektem Čtení tě mění ji můžete vidat i na besedách pro děti.

? Jaká je nyní vaše role v projektu Čtení tě mění?

Vytvářím, vymyslím, navrhuji a propaguji projekt skrze všemožné cesty, a to ode dne, kdy jsem si dala schůzku se Zdeňkem Novákem z Euromedie. Po pár minutách jsme zjistili, že naše myšlenky a nápady jsou totožné, a tak jsme začali projektu vdechnout život, na kterém jsme se oba shodli.

? Prvotním impulsem, jak přimět lidi více číst, však asi byla láska ke knihám.

Odmalička miluji knihy. Jsou to moji přátelé, nemá společníci, ale tolik toho říkají. Navíc velmi obohacují můj život i vnitřní svět. S knihami si člověk může vytvořit svou vlastní dimenzi, ve které se cítí dobře a kde se odehrávají příběhy, které si sami i prožijeme.

? Často pořádáte besedy se známými osobnostmi na téma čtení a jejich vztah ke knížkám. Myslím si však, že lidé dnes čtou málo.

Z mého pohledu to vnímám přesně půl na půl. Někdo skutečně nečte, ale kolem mě je našťásti spousta lidí, co knihy milují stejně jako já. A natáčení videí Čtení tě mění jen dokazuje, že je u nás dost lidí, kteří čtou a mají knihy rádi.

? A co děti? U nich v zábavě převládají spíš tablety či mobily...

Samozřejmě že vnímám tu závislost na mobilních telefonech a určitě je hodně dětí, které ke knize nedostanete. Absolvovala jsem ale nějaké besedy o čtení, přednášky pro děti ve školách a s velkým potěšením jsem zjistila, že děti čtou rády, a dokonce občas mi doporučily skvělé knihy. Byla jsem překvapená, jak jsou některé

vnímavé a vyspělé.

? Natáčíte o tom videa a dáváte je na sociální síť. Kde jsou k vidění a jaký mají ohlas?

Video je možné zhlédnout na YouTube. Ohlas mají až překvapivě velký na to, že se tvrdí, jak málo se čte. Video s osobnostmi fungují skutečně jako inspirace pro naše diváky-čtenáře.

? Znamená to, že když se ta knížka líbila jejich oblíbenému herci, že si ji proto zatouží přečíst?

Ano, skutečně to tak funguje. Pokud je pro diváka osobnost zajímavá a inspirativní, touží se o ní dozvědět víc, nahlédnout do jejího způsobu života, přemýšlení a třeba načerpat nějakou inspiraci i pro sebe.

? Jak lze podpořit, aby se všeobecně více četlo?

Určitě tím, že lidem budeme dávat osobní příklad. Že je budeme v rámci Čtení tě mění zvat k besedám nejen o kni-

revnosti fantazie, kterou čtení rozvíjí.

? V hodině literatury si děti samy mohou vybrat, kterou knihu si přečtou.

Vidíte, to mi připadá skvělé. My jsme to měli ještě jako povinnou četbu. Zajímavé ale je, že právě k těmto knihám jsem se po letech vracela, protože jsou to klasická díla a ta by člověk měl znát.

? Jaký druh literatury je na vzestupu a který naopak jaksí uvadá?

Bude to opět jen můj pohled, ale vnímám, že na vzestupu jsou thrillery a detektivky, kni-

a pak ji posílá dál. Potřebuji v ní mít svou vlastní energii a potom ji recykluji tak, že ji nechám ve vlaku nebo ji někomu daruji. Tento způsob je mi zatím nejbližší.

? Dnes už jsou i čtečky nebo audioknihy. Víte, čemu čtenáři dávají přednost?

S kýmkoliv se bavím, má na to podobný názor jako já. Jsme rádi za čtečky a audioknihy, ale raději máme reálnou knihu a její vůni. Ale na cestování je čtečka výborná a audioknihu si ráda poslechnu třeba při uklízení nebo při cestě v autě.

? Jak se vám kdy dostalo nejkurióznější odpovědi na čtení s osobností?

Dost často slýchám od mužů, že knížka, která jim změnila život, byla buď modrá, nebo vkladní. A ono je to vlastně pravda.

? Čtení tě mění i cestuje.

Ano, mohli jste ho třeba vloni vidět v Karlových Varech anebo na letních hudebních festivalech jako Sáza-vafest, Hradý CZ nebo Fresh Festival. Všude byly k vidění veřejné talk show s hosty jako Tomáš Klus, Michal Viewegh, Jana Plodková nebo Josef Trojan.

? Jak čtení změnilo vás?

Čtení mě mění už od malička. Dotváří mou osobnost a rozšiřuje můj vnitřní svět. Díky knihám si můžu tvořit svůj vlastní svět, dokreslovat postavy dle libosti. Vidím krásnou přírodu, lidi a zvířata, prožívám nové příběhy a díky knihám si i uvědomuji některé věci o sobě. Učím se.

? Mimo jiné ráda moderujete v rádiu, televizi, dabujete, zpíváte a děláte koutek. Kdy tedy čtete?

Knihy nosím neustále s sebou, takže čtu, kde se dá. A protože jezdím často MHD, ušetřím si tak hodně času pro čtení. A taky si ráda čtu večer. Nemám totiž televizi, takže času je paradoxně spousta.

Eva ROKYTOVÁ

Čtení mě mění už od malička. Dotváří mou osobnost a rozšiřuje můj vnitřní svět. Díky knihám si můžu tvořit svůj vlastní svět, dokreslovat postavy dle libosti.

hách, k setkávání se na hudebních i jinak zaměřených festivalech. Ale pak už je to stejně jen na osobním rozhodnutí každého z nás, jak svůj život chce naplnit.

? Myslíte si, že je v základních školách snaha, aby děti více četly, dostatečně podporována?

Obecně si všímám spíš toho, že se jak rodiče, tak učitelé snaží ze všech sil, aby děti ke čtení přivedli. Čtení je přece o rozvoji osobnosti, vzdělávání a v neposlední řadě o ba-

hy osobního růstu. A nepoužila bych slovo „uvadá“, ale poezie se dostává spíše na okraj.

? Knihovny asi už dnes nepraskají ve švech jako před lety, kdy byly některé knihy k sehnání jen tam.

Hodně mých přátel chodí ještě pořád do knihoven. A občas tam zavítám v rámci natáčení i já – vždyť knihovny jsou skutečně plné dobrých knih. Navíc pokud nějakou knihu nemůžete sehnat, je skvělé, že si ji můžete kde půjčit. Zatím jsem stále tou, co si knihu raději koupí

VÁŽENÍ ČTENÁŘI, SOUTĚŽTE S TÝDENÍKEM ŠKOLSTVÍ

Velikonoce ve Valašském Meziříčí

Pro milovníky zdravého stravování Mlékárna Valašské Meziříčí připravila dva velikonoční recepty za použití Kysané smetany z Valaška a Bílého jogurtu z Valaška.

„Spousta lidí připravuje mnoho velikonočních dobrot, proto jsme se rozhodli obohatit slavnostní stoly o recepty ve zdravější variantě s využitím našich výrobků Kysané smetany z Valaška a Bílého jogurtu z Valaška,“ říká Radka Benešová, marketing manager Mlékárny Valašské Meziříčí.

Velikonoční mrkvovka s Kysanou smetanou z Valaška

Suroviny:

- 1 Kysaná smetana z Valaška
- 5 vajec
- 180 g cukru moučka
- 180 ml oleje
- 310 g cereální nebo špaldové mouky
- 1 prášek do pečiva
- 4 lžíce Čerstvého mléka z Valaška (případně může být jiné)
- 4 ks nastrouhané mrkev

Postup:

Soutěžní otázka: Kolik litrů jogurtu se v Mlékárně Valašské Meziříčí vyrobilo v roce 1980?

Více na www.mlekarna-valmez.cz.

Ze správných odpovědí vylosujeme 3 výherce, kteří obdrží dárky od Mlékárny Valašské Meziříčí. Odpovědi pošlete na e-mail soutez@tydenik-skolstvi.cz do 12. dubna 2019. Do předmětu uveďte „Velikonoce“.

Výhry budou k vyzvednutí v redakci Týdeníku ŠKOLSTVÍ. Na výhru nevzniká právní nárok.

Nejprve si vyšleháme žloutky s cukrem do pěny a postupně přidáváme olej. Do vzniklé hmoty vmícháme mouku s práškem do pečiva, Kysanou smetanu z Valaška a Čerstvé mléko z Valaška. Do vzniklého těsta přimícháme najemno nastrouhanou mrkev a promícháme. Nakonec přidáme sníh z bílků. Těsto nalijeme do vymazané a hrubou moukou vysypané formy. Pečeme při 160 stupních cca 45 minut. Po upečení můžeme pocukovat, případně polít rozpuštěnou bílou čokoládou.

Zdravé velikonoční perníčky

Suroviny:

- 500 g špaldové nebo cereální mouky
- 160 g třtinového cukru
- 120 g másla
- 120 g medu
- 4 vejce
- 1 lžička jedlé sody
- 1/2 sáčku prášku do pečiva
- 1 lžička kakaa
- 1 lžička skořice + 2 lžičky perníkového koření

Postup:

V hnětací míse smícháme mouku, cukr, prášek do pečiva, kakao, jedlou sodu, skořici a perníkové koření. Máslo rozpustíme a necháme vychladnout, poté přidáme společně s medem a vejci k sypkým surovinám. Vše rozmixujeme a ručně zpracujeme do hladkého těsta. Pokud by se těsto lepilo, přisypeme mouku. Těsto zabalíme do potravinářské fólie a necháme den odležet. Druhý den vyválíme těsto o tloušťce 0,5 cm a vykrajujeme perníčky ve tvaru zajíčků nebo vajíček. Pečeme při 160 stupních 12–15 minut. Perníčky můžeme dozdobit dle fantazie.

Jaro na zámku v Děčíně

Již několik let se děčínský zámek drží na prvním místě v počtu návštěvníků památek severních Čech. Zámek kromě klasických prohlídkových okruhů nabízí kostýmované prohlídky, prohlídky pro rodiny s dětmi s komtesou nebo s Černým rytířem, výstavu vězňích hodin v zámeckém podkroví nebo třeba prohlídky sklepení. Velkou událostí byl například návrat slavného obrazu „Děčínský oltář“, který patří mezi nejvýznamnější díla německého romantismu. Do prostor zámku byla navržena rovněž ojedinělá knihovna knížecí rodiny Thunů.

Zámek nabízí dvě klasické prohlídkové trasy, v jižním a západním křídle, další dvě prohlídky pro děti i celé rodiny a navíc prohlídku pro milovníky architektury.

ny a navíc prohlídku pro milovníky architektury.

Program jarních akcí na děčínském zámku:

- 13. 4. Prohlídky čajového pavilonu
- 16. 4. Velikonoční koncert – Martin Kasík (klavír), Jiří Vodička (housle)
- 22. 4. Pohádková pomlázka
- 27. 4. Čarodějnická maturita
- 28. 4. Mezinárodní den tance v Děčíně 2019

Soutěžní otázka: Kdy byly odemčeny zámecké zahrady?

Více na www.zamekdecin.cz.

Ze správných odpovědí vylosujeme 5 výherců, kteří obdrží rodinnou vstupenku na děčínský zámek. Odpovědi pošlete na e-mail soutez@tydenik-skolstvi.cz do 12. dubna 2019. Do předmětu uveďte „Děčín“.

Kolekce společenských her Čtyřlístek

Český výrobce her a hraček, firma EFKO-karton s.r.o., výrobce IGRÁČKA, se přidává k oslavám padesátého výročí vzniku legendárního Čtyřlístku. Na trh v těchto dnech uvádí kolekci společenských her Čtyřlístek v podobě Velkého souboru her Čtyřlístek, Cestovního souboru her Čtyřlístek, Bobíku nezlob se a Pexesa Čtyřlístek. Soubor her obsahuje čtyři samostatné hry. Jsou to Mikuláš v pekle, Dáblův palec, Piráti vesmíru a Čtyřlístek a Vlkodlak. Licenční tvorba tvoří vedle té vlastní a zakázkové výroby firmy EFKO její významnou část. Hry budou v obchodech již v rámci uvedení premiéry filmu Velké dobrodružství Čtyřlístku.

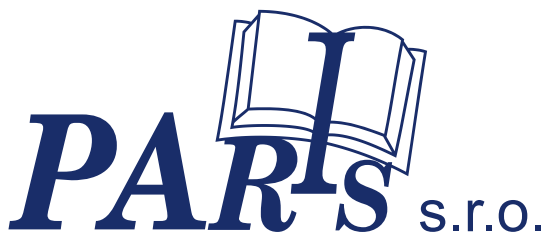
Soutěžní otázka: Kdy bude premiéra filmu Velké dobrodružství Čtyřlístku?

Více na www.efko.cz

Ze správných odpovědí vylosujeme 5 výherců, kteří obdrží jednu z her firmy EFKO. Odpovědi pošlete na e-mail soutez@tydenik-skolstvi.cz do 12. dubna 2019. Do předmětu uveďte „Čtyřlístek“.

- **Výherci soutěže Planeta:** G. Daňková, A. Valešová, H. Puklová
- **Výherci soutěže Politika:** G. Kamenčáková, P. Součková, R. Kamenický **Výhercům blahopřejeme!**

Nabídka publikací pro školy a školská zařízení aktualizovaných a platných pro rok 2019

objednávky publikací z nakladatelství
**PARIS vzdělávací agentura s.r.o., Žižkova 2379,
734 01 Karvina – Mizerov**
tel.: 596 338 027, mobil: 604 264 590
e-mail: nakladatelstvi@paris-karvina.cz

www.paris-karvina.cz

MAJETEK ŠKOLSKÉ PŘÍSPĚVKOVÉ ORGANIZACE – KONTROLA A HOSPODAŘENÍ

Autor Petr Sikora

PARIS 3/2018, 1. vydání, 295 Kč, brož., 200 stran, součástí publikace je CD-R s přílohami

Publikace si klade za cíl pomoci ředitelům, ekonomům a účetním zejména školské příspěvkové organizace k orientaci v oblasti majetku, hospodaření, peněžních fondů a finanční kontroly. Autor čerpal z mnohaletých zkušeností kontrolora a lektora vzdělávacích seminářů pro příspěvkové organizace i jejich zřizovatele.

PŘÁVNÍ RÁMEC ŘÍZENÍ ŠKOL A ŠKOLSKÝCH ZAŘÍZENÍ

Autor Jiří Valenta

PARIS 3/2018, 4. vydání, 460 Kč, brož., 380 stran, součástí publikace je CD-R s přílohami

Čtvrté vydání reflektuje zásadní změny v právních předpisech ovlivňující řízení škol a školských zařízení, ke kterým došlo v roce 2016 a 2017. Samozřejmostí je přizpůsobení výkladu vlivu občanského zákoníku na školskou praxi. Publikace je zpracována s ohledem na potřeby školské praxe s řadou příkladů a užitečných vzorů.

BOZP a PO V PŘÍKLADECH ŠKOLSKÉ PRAXE

Autoři Jan Romaněnko, Pavel Skácelík

PARIS 3/2018, 2. vydání, cena 395 Kč, brož., 398 stran, součástí publikace CD-R s přílohami

Publikace je zaměřena na praktické využití právních předpisů a ostatních předpisů ve školské praxi. Součástí textu jsou různé příklady, otázky a odpovědi ze školské praxe doplněné o konkrétní ustanovení příslušného právního předpisu vztahující se ke konkrétní otázce. Měla by zaměstnavatelům, zaměstnancům a odborovým organizacím umožnit získat základní přehled o problematice bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární ochrany u zaměstnanců a bezpečnosti a ochrany zdraví u dětí, žáků a studentů.

Součástí publikace je rovněž CD, které obsahuje základní formuláře tvořící dokumentaci BOZP, BOZ a PO na školách a školských zařízeních.

PRAKTICKÝ PRŮVODCE PRACOVNÍM PŘÁVEM A ZÁKONÍKEM PRÁCE

Autor Jaromír Richter

PARIS 01/2018, 3. vydání, 340 Kč, CD-R, 282 stran

Praktický průvodce má být návodem a pomocníkem k osvojení si základních institutů pracovního práva a jejich případného použití v praxi tak, jak je současná právní úprava vymezuje. Průvodci rozhodně nejde o „pouhý“ výklad zákona. Je cíleně sestaven ze souboru schémat, díl-

cích výkladů a vzorů. Nejde o soubor ukončený. Změny a doplňky zákoníku práce budou součástí průběžné aktualizace publikace. Reaguje na veškeré změny v pracovním právu a zákoníku práce do konce roku 2017, přičemž i nadále předpokládáme průběžnou aktualizaci publikace.

VZORY SPRÁVNÍCH ROZHODNUTÍ S KOMENTÁŘEM

pro ředitele základních a mateřských škol

Autor Jaromír Richter

PARIS 10/2017, 3. aktualizované vydání, platné i pro rok 2019, 260 Kč, CD-R, 153 stran + 60 vzorů správních rozhodnutí

VZORY SPRÁVNÍCH ROZHODNUTÍ S KOMENTÁŘEM

pro ředitele středních škol

Autor Jaromír Richter

PARIS 10/2017, 5. aktualizované vydání, platné i pro rok 2019, 270 Kč, CD-R, 150 stran + 62 vzorů správních rozhodnutí

Cílem vydání obou publikací je snaha o souborné zpracování správních rozhodnutí vydávaných řediteli škol podle školského zákona.

Všechny publikované vzory jsou doplněny komentářem, umožňujícím ředitelům škol orientaci v navazujících a souvisejících správně právních institucích, které se váží k jednotlivým rozhodnutím či úkonům.

CD-R obsahují soubor 60 správních rozhodnutí s možnými úpravami a přímým využitím pro střední a základní školství.

ÚČETNICTVÍ ŠKOLSKÉ PŘÍSPĚVKOVÉ ORGANIZACE

Autor Zdeněk Nejezchleb

PARIS 4/2017, 2. vydání, platné i pro rok 2018, cena 398 Kč, brož., 413 stran, součástí publikace CD-R s přílohami

Publikace je zaměřena na komplexní výklad problematiky účetnictví školských příspěvkových organizací zřízených územními samosprávnými celky. Výklad je doplněn velkým množstvím praktických příkladů. K jednotlivým problémům dále naleznete na příloženém CD další detailnější analýzy, příklady, judikáty soudů a další metodické materiály. Publikace se podrobně věnuje problematice

- účetních metod (oceňování, odpisování, pravidla pro časové rozlišení nákladů a výnosů, opravné položky)
- dlouhodobého majetku a jeho účtování, zásob, fondů, transferů, hlavní a doplňkové činnosti
- účtování na vybraných účtech (aktivních a pasivních účtů, výsledkových účtů, podrozvahových účtů)
- účetní závěrky a její prezentace

SPISOVÁ SLUŽBA VE ŠKOLSTVÍ

Jak naložit s listinnými a digitálními dokumenty

Autor Irena Hajzlerová

PARIS 5/2018, 1. vydání, cena 290 Kč, brož., 200 stran, součástí publikace CD-R s přílohami

Publikace si klade za cíl srozumitelnou formou přiblížit vše, co se týká spisové služby ať už v listinné, nebo elektronické podobě. Přináší ukázky a vysvětlení tvorby podacího razítka, čísla jednacího, uvádí, jak správně vyplňovat podací deník i archivní knihu, vysvětluje postup při vytváření spisu a také při tvorbě spisového řádu (včetně spisového a skartačního plánu), který je základní směrnici spisové služby.

Reaguje na správné používání datové schránky a povinnosti, které z toho vyplývají.

V přílohách naleznete citaci zákona i vyhlášky, vzor spisového řádu spolu se vzory spisových a skartačních plánů pro jednotlivé typy škol, ale také vzory řady dalších důležitých dokumentů potřebných při skartačním řízení, které díky tomu, že jsou uloženy současně také na CD-R, budete moci pro doplnění vlastních údajů ihned používat, bez předchozího přepisování.